

JULIUS ZEYER:

ANDREJ ČERNIŠEV

★ ★ ★

"Pomirite se, sveti mož", je rekla Agrafena, obrnila se je k Andreju in je nadaljevala: "Gospod, pripojite še eno uslugo k tej, ki ste mi jo že tako velikodušno izkazali. Pustite naju sama in čuvajte, da naju ne bi nihče motil v najinem pogovoru."

Andrej je radovoljno ubogal. Zaprl je vrata za seboj in je sedel nekoliko v stran na štor posekanega drevesa, ki je bil z mahom porastel, v taki oddaljenosti, da se ni mogel noben glas, ki bi prihajal iz notranjosti kočice, dotakniti njegovega ušesa, in je uprl oči na mala vrata, za katerimi je bila Agrafena izginila. Zdele so se mu kakor oblak, ki nevoščljivo zakriva sonce.

Kako čudne reči je doživel v tem kratkem času, kako čudni občutki so se vrstili v njegovih prsih! Ali je bilo vse le sen ali resnica? Zopet jo je videl, kako se je nepričakovano pojavila na kraju gozda, videl je smrtno tesno na bregu vode, slišal je njen

sladki glas, kako je pripovedovala skrivnostne spomine iz svojih bolnih detinskih let, čutil je zopet bitje njenega srca kakor trepet plahe golobice in njegovo srce je zopet začelo močno tolči po prsih. Željno se je oziral na vrata kočice, kdaj se zopet tam pojavi, toda minila je že cela ura, a vse je ostalo tiho in nespremenjeno, samo sonce se je začelo nagibati za vrhove gozda. Naglo se ga je polastil strah: kaj ni bil oni stari, ako se sodi po njegovem govoru, napol blazen? Kaj ni mogla pretiti tej angeljski prikazni nevarnost z njim samim? Poskočil je prestrašen, in čuj! V resnici je zaslišal krik v koči in takoj nato se je pojavila v vratih Agrafena.

"Umira!" je vzkliknila razburjeno; "Požurite se!" in ko je skokoma prihitel k nji, si je zakrila obraz in je pristavila: "Moj Bog, kaj sem vse slišala!"

Vlekla je Andreja za roko v izbo. Oče Jefrem je ležal na postelji, če se sme tako imenovati kup suhega listja, pokrit s sta-

rim plaščem. Njegove oči so bile trdno zaprte in roke je imel na prsih prekrizane.

"Morda je to samo omedlevica", je rekel Andrej šepetaje.

Zdela se je, da je to res, zakaj oče Jefrem je odprl oči in se zagledal v mladeniča.

"Kdo je to?" je vprašal tiho.

"To je oni velikodušni mož", je rekla Agrafena vneto, "brez katerega pomoči ne bi nikdar prišla do vašega bivališča. Ničesar se ne bojte: čeprav ga poznam samo nekoliko trenutkov, vendar se pridružuje moja duša njemu s popolnim zaupanjem"

— umolknila je in povesila v zadregi oči; njen obraz in vrat sta se naglo pobarvala s škrlatom.

Jefrem je prijel z eno roko mladeničevo roko, z drugo je stisnil deklino ramo in je gledal zdaj enega zdaj drugega.

"Slava Bogu", je rekel Agrafeni, "našla si že torej prijatelja, na katerega se lahko zanesesh — toda ne prenašli se, delaj s premislekom. Izročim vam, gospod, osamljeno, nesrečno bitje, ki je izvoljeno, da popravi krivico, do neba vpijočo. Sam Gospod je vaju združil v pustinji; moj umirajoči pogled zasleduje vajino usodo v daljni bodočnosti: vajini usodi sta tesno združeni..."

"Oh, tiho, tiho!" je vzkliknila Agrafena tesnobno, "oče, kaj to delate?"

Njegove oči so mu osteklele, na čelo mu je stopil mrzel pot. "Glej!" je mrmral med zobmi, da ga je bilo stežka razumeti. "svetla zarja od vzhoda do zahoda..."

Njegov obraz je odrevenel, oko je ugasnilo — bil je mrtev.

Nekaj časa sta stala molče poleg trupla. Agrafena je snela svoj beli pajčolan in ga razprostrla čez obraz umrlega.

"Vzemite truplo", mu je rekla z mirnim glasom poveljujoče kraljice, "za hišo boste našli izkopan grob, tja ga položite. Požurite se, pridem za vami."

Andrej, osupel od načina njenega govorjenja, je molče ubogal. Položil in zakopal je umrlega bučelarja v grob in je pokril' nizko jamo z mahom in smrečjem. Čeprav je preteklo precej časa, predno je svoje delo dokončal, vendar ni Agrafena prišla za njim. Vrnil se je torej v hišo. Bila je zatopljena v molitev pred sveto podobo. Hitro je vstala.

"Sedaj na konja!" je rekla z odločnim glasom. Andrej je skoro poznal ni: zdela se mu je, da je za glavo večja, otroški izraz njenega obraza je izginil, toda njena krasota je postala vsled tega veliko veličastnejša. Šla sta tiho in hitro, noben izmed njiju ni spregovoril besedice. Ko sta prišla zopet k reki, je Andrej prijel uzdo njenega konja; Agrafena je obledela in se je tresla, toda omedlevica se je ni polastila, kakor pred tem, zbrala je vse duševne moči, lice ji je ostalo trdno, nobena črta se ni zganila na njem, samo oči je malo zatishila. Andrej jo je ogovoril, vendar zastoj; zdela se je, da ga ne sliši, tako globoko se je zatopila v misli. Ob vznožju griča, kjer sta se prvič sešla, je ustavila konja.

"Hvala vam, gospod, še enkrat za vse", je rekla hitro. "Nikdar ne pozabim, kaj ste zame storili, nikdar. Toda vi ne pozabite na svojo obljubo: nikomur ne omenite o tem, kar ste videli, nikdar ne povprašujte po mojem imenu in rodu. Zbogom, našla bom pot do samostana sama, vi pojdite svojo pot. Nikdar več se ne bova videla."

Njen glas se je nalahno stresel pri poslednjih besedah.

"To je nemogoče!" je vzkliknil Andrej strastno. "Umirajoči, katerega ste tako spoštovali, vas je priporočil mojemu prijatelju in vi sami ste rekli —"

"Ne brigajte se za to, kar sem rekla!" je prekinila njegov govor. "Cesta mojega življenja pe-

lje skozi nevarnosti, temo in žalost in vaše prijateljstvo napram meni bi lahko bilo usodno. Sicer pa odidem jutri k očetu in ga spreminim v Petrograd, vi pa boste ostali tu v tem blagem miru gozdne samote."

"Motite se", je odvrnil, "tudi jaz v kratkem odidem na dvor."

"Ah!" je rekla žalostno, "potem se gotovo zopet vidiva. Vendar me ni treba poznati, kjerkoli se srečava."

"Vi pravite, da vas popelje cesta življenja skozi nevarnosti? Prišežem vam pri odrešenju svoje duše, da bo vaša cesta tudi moja cesta. Stvar, ki jo vi zastopate, ki tvegate svoje življenje zanjo, je gotovo sveta stvar, čista, veličastna!"

"Pri živem Bogu, da je!" je rekla slavnostno in je dvignila roko proti večernemu nebu.

"Potem torej mislite, da nisem vreden bojevati se za to stvar? Izakega drugega razloga bi odklanjali mojo pomoč?"

"Zato, ker vas nočem zagnati v vrtnec bojev in borb —"

"Toda jaz vam hočem služiti!" je prekinil Andrej njene besede.

"hočem se boriti in bojevati v lotiti vsega za vas. Ne odganjajte me od sebe! S tem zlatim obročkom", je nadaljeval in snel z mezinca prstan, "se vam oddam popolnoma, kakor v starodavnih časih vitezi: vi ste gospa moje volje, delajte z menoj, kar

je vaša volja."

Obotavljala se je nekaj časa, potem pa je sprejela prstan z vzdihom; približala se je s svojim konjem kar najbolj tesno Andreju.

"Sami ste to hoteli", mu je rekla skoro šepetaje in se ozrla na vse strani. "Sprejemem vas za svojega in za dobro stvar bojevnika. Toda premislite vse dobro, predno se oddate moji službi. Sleno bi morali spoelnjevati moje ukaze, moja volja bi morala biti vaša volja, moje zadeve vaša najsvetejša dolžnost."

"Prisegam na odrešenje svoje duše, da vas bom slepo poslušal."

Agrafena je sklonila glavo: nato pa je vzela iz nedrj velik zlat denar na črnem traku, ki ga je bil Andrej videl na bučelarjevem pasu, ko sta prišla k njemu. Sedaj mu je držala oni denar pred očmi. Bilo je še dosti svetlo, da je mogel spoznati kov: zagledal je na njem klečečo postavico, ki je dvigala gori k nebu dete, kateremu je druga ženska postavica, ki je plavala nad oblaki, polagala na glavo krono.

"Dobro si zapomnite kov tega denarja", je rekla Agrafena: "to bo gotovo znamenje mojega sluga, ako ne pridem sama k vam na pogovor. Pri komur boste videli podoben denar, vedite, da je moj prijatelj.

(Dalec prihodnosti)

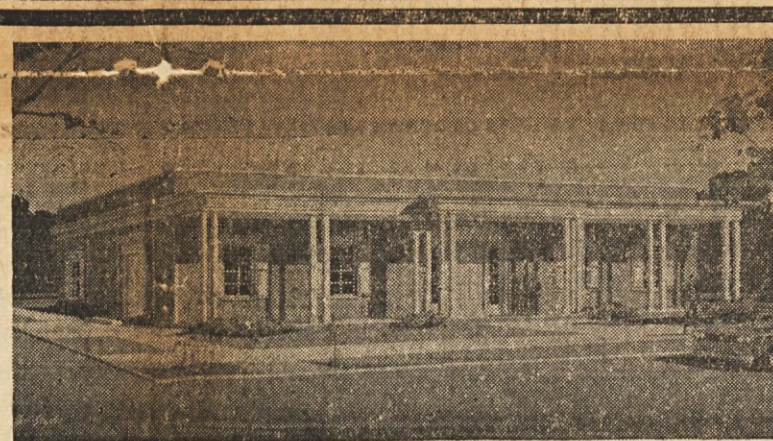
YOU DIDN'T FINISH HIGH SCHOOL

HOW DO YOU EXPECT TO GET A JOB, GET A PROMOTION, OR MAKE MORE MONEY??

You can finish HIGH SCHOOL AT HOME in your spare time as thousands have done. If you are over 17 write for FREE BOOKLET and FREE LESSON that shows you how.

DO IT NOW!!!

AMERICAN SCHOOL, Ohio Dist. Office, Dept. SD-12
22 So. Young St., Columbus 15, Ohio
Send me your free 58-page High School Book, and Free Lesson.
Name Age
Address
City Zone State Apt.

A. GRDINA & SONS, INC.

FUNERAL DIRECTORS — FURNITURE DEALERS

Pogrebni zavod:
17002 Lake Shore Blvd.
KENmore 1-6300

Pogrebni zavod:
1053 E. 62nd Street
HENderson 1-2088

Trgovina s pohištvo: 15301 Waterloo Road
KENmore 1-1235

SAVINGS DEPOSITS

Effective January 1, 1963

EARN **4 1/2%**
...and All Deposits made by
JANUARY 15th
Earn Interest from
JANUARY 1st!

Anticipated Rate

ST. CLAIR SAVINGS

• 813 EAST 185TH STREET • 6235 ST. CLAIR AVENUE
• 25000 EUCLID AVENUE • 26000 LAKE SHORE BLVD.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

VSAK PO SVOJE — Najnavadnejši spremljevalec človeka je pes, nekatere ženske se vnemajo za mačke, Sally Parkin v Stoke D'Abernon na Angleškem pa si je izbrala za družbo ovco. Na sliki ju vidimo na prijateljskem sprehodu.

RAČUN NA SVITRU — Mrs. Franklin Corter v Hepburnvillu, Pa., ki z veseljem in veliko plete, je našla svojemu sinu sviter z aritmetično nalogo na hr.

SKI FOX TRAIL

CARY, ILLINOIS

7 Tows — 30 Skiable Acres — Snowmaking Equipment — Completely Lighted Certified Ski School — New Equipment Rental Chalet — Ski Shop — Cafeteria — Evening Entertainment — Nursery — Ice Skating — Sleigh Rides — Bus Service.

GROUP RATES Season Rates 10% Off Until Jan. 1st.

Ask For ANDY For Information
Phone Area Code 312-639-3866

BUSINESS OPPORTUNITY

AUTO Body plus FENDER Repairing plus storage. 350 car cpcy. Unlimited, oppor., \$20,000, Yr. net. — Must sell or trade. — 2500 S. Michigan. — 326-9671. (9)

NDROMAT — Coin-operated Westinghouse. 3129 Broadway; 26 washers, 6 dryers. Good clientele. GR 7-6460. (11)

COIN-OP. Dry Cleaning. Must sell at once. Located S. W. Suburb. For infor. call Mr. Bee. GA 2-9624. (9)

TAVERN — N. W. full equipment. Owner, must sacrifice for Quick Sale. — INdependence 3-9754.

REAL ESTATE FOR SALE

INCOME PROPERTY — BY OWNER (BUILDER). Will sacrif., \$68,500. Brand new brick 5 flat, 4 1/2 rms., each. Hot water heat, 75 ft. frontage. Close to everything. 3911 W. 47th St. For information call 425-6490 or 422-9306. (9)

WAUKEGAN INCOME — 10% return on investment; 6 rms. and bath down. 4 rms. and bath up. 1 1/2 story frame. 2 car garage and 1 car garage. Call 336-3817 after 5:30 p.m. By Owner. (9)

VILLA PARK — 336 W. Jackson. Open house every Sunday 2 to 5. Attractive 3 bdrm. Ranch, 9 yrs. old, bsmt., rec. rm., nr. schls., shpg., bus. \$17,900. — TE 4-8054. — By Owner. (10)

DOGS FOR SALE

WHITE Toy Poodle. 9 Weeks Old. A. K. C. Registered. Only \$200. — BELmont 5-3627. (10)

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED—FEMALE

COOK — HOUSEKEEPER Experienced, neat, steady work. Go nights, 2 adults, recent private family references required. For interview — Call: WA 2-6468. (9)

HELP WANTED MALE

CHAUFFEUR — HOUSEMAN Neat, intelligent, experienced, for 2 adults. Steady 6 day week — Willing worker, pleasant and careful driver. For interview, call: WA 2-6468. (9)

TOOL AND DIE MAKERS

A-1 MEN ONLY
EXPERIENCED IN TOOL AND DIE SHOP WORK
1ST AND 2ND SHIFT
LAYSTROM MFG.
3900 W. Palmer St.
Apply after 8:30 A.M. (12)

HOUSEHOLD HELP
CHILD CARE

Experienced woman under 40 to help care for small children. Pleasant north shore home. Convenient to all transportation. Live in. \$40 to \$50 per week. Own room, T.V. Thursday and Sunday off. References required. Call BU 8-2818, before 5 P.M. (13)

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER for Genl., Hskpg. Plain cooking, Care for 3 Motherless Children. Live in, own room or go. Expr. and Refs. Req. Steady position for Woman under 40. — 764-0735 After 6 P.M. or Wk-Ends. (12)

HOUSEKEEPER for Genl., Hskpg. Plain cooking, Care for 3 Motherless Children. Live in, own rm. or go. Expr. and Refs. Req. Steady position for Woman under 40. — 763-0735 After 6 P.M. or Wk-Ends. (8)